

[Stein.]

Hovedbestemmelsen illusorisk, og at man her maa stille sig paa et Enten—Eller. Enten er det tilladt Sparekasserne eller ogsaa er det ikke tilladt, og naar det ikke er tilladt Sparekasserne i al Almindelighed, bør man formentlig heller ikke yde dem denne sekundære Adgang til at udføre Forretninger, som i Almindelighed er dem forment.

Naar det siges, at Sparekasserne ikke maa drive Bankforretning, altsaa ikke maa drive de Forretninger, som findes angivet i Banklovens § 2, er dette i øvrigt heller ikke absolut gennemført i det foreliggende Lovforslag. I Banklovens § 2, hvor det siges, at Bankvirksomhed i Almindelighed omfatter de og de Ting, nævnes saaledes Modtagelse af Værdier til Opbevaring. Det er en af de første Poster, men i det foreliggende Lovforslags § 1, 2det Stykke, siges udtrykkeligt, at dette ogsaa er tilladt Sparekasserne. Man kunde i det hele taget tilstræbe en lidt stærkere Præcisering af, hvad Sparekasserne maa, og hvad de ikke maa. Det er f. Eks. uklart, hvorledes man vil stille sig over for Sparekassernes Anvendelse af Kassekreditformen, som jo er en decideret Bankforretning, og som heller ikke kan siges at være egnet for Sparekasserne af den Grund, at denne Forretning kræver, at Sparekasserne, imod deres Formaal i Virkeligheden, skal opretholde en uforholdsmæssig stor Kassebeholdning. Det fremgaar imidlertid ikke af Forslaget, om man kan anvende denne Forretningsform i Fremtiden eller ej. I Øjeblikket er Forholdet det, at ligesom der er en Række Kasser — det er kun et Faatal, 22 i Tallet i Øjeblikket —, der driver Vekseldiskontering, saaledes er der en Del Kasser, nogle og firs, der yder Laan under Form af Kassekredit. Det er ikke uden Interesse at se i Sparekasseinspektionens Beretning, at disse to Former for Virksomhed er dem, der giver de største Tab.

I al Almindelighed sagt drives Sparekasserne overordentlig solidt med meget ringe Tab; det gennemsnitlige Tab ifølge den sidste Beretning er 0,33 pro mille, altsaa et meget ringe Tab, men ser man netop paa disse to Former for Virksomhed, viser det sig, at det gennemsnitlige Tab for Kassekreditterne er 3,11 pro mille, altsaa i Forhold til 0,33 en betydelig Stigning, og for de diskonterede Vekslers Vedkommende er Tabet i Gennemsnit 7,52 pro mille. Dette er altsaa i Gennemsnit, Maksimum ligger i begge Tilfælde væsentlig højere. Paa den anden Side er det kun en begrænset Del

af Sparekasserne, der driver denne Virksomhed, og i Forhold til den samlede Masse, der forvaltes, er de paagældende Anbringelser minimale, idet man den 31. Marts 1935 kun havde en Vekselporfeuille paa 2,2 Millioner og et Udlaan paa Kassekredit paa 16 Mill. Kr. Sætter man dette i Forhold til en Forvaltningsmasse paa 2 $\frac{1}{2}$ Milliard Kroner, er det i og for sig ingenting, men paa den anden Side gør dette ogsaa, at Betænelighederne ved at skabe den rene Linie bliver mindre, og man kan vel heller ikke se bort fra, at i Konkurrencen mellem Sparekasser og Banker — og denne Konkurrence er jo nu engang en Kendsgerning rundt om i Landet — er det meget ofte de smaa Ting, de Ting, der reelt betyder uhyre lidt, som danner Irritationsmomenterne.

Ser man paa Midlernes Anbringelse i Sparekasserne, er der en Væsenforskel i den Maade, hvorpaa Midlerne er anbragt i Hovedstaden og i det øvrige Land. I Hovedstaden lægger man overvejende Vægt paa Anbringelsen i Obligationer — godt Halvdelen af de københavnske Sparekassers Midler er anbragt i Obligationer og Aktier, men Aktieløbet er relativt lille, det overvejende er Obligationerne —, medens man derimod, naar man gaar til Provinsen, vil se, at der falder den overvejende Anbringelse paa Pant i faste Ejendomme. Jeg tror, at hvis man tæller det sammen, er op imod to Trediedele anbragt paa denne Maade. Ved Siden deraf er der, navnlig paa Landet og i Landbosparekasserne i Byerne, et ret stort Udlaan mod Selvskyldnerkaution, og det siges i Sparekasseinspektionens Beretning, at naar Tallet er saa relativt højt — det er langt mindre end for de Anbringelsesmaader, jeg har nævnt i Forvejen —, skyldes det, at ind under denne Kategori gaar de store Laan, som optages af Andelsselskaberne, og for hvilke de enkelte Medlemmer hæfter med solidarisk Ansvar. Endelig er der Laan til Kommuner, hvad der ogsaa baade for Provinsens og for Hovedstadens Vedkommende er en meget væsentlig Anbringelsesmaade.

Med Hensyn til Midlernes Anbringelse findes der i det foreliggende Lovforslags § 9 nærmere Bestemmelser, som allerede har været omtalt her i Dag. Man deler Anbringelsesmaaderne i to, den primære og den sekundære Anbringelsesmaade. Den første omfatter dels de forskellige Former af 1ste Klasses Obligationer, altsaa Stats- og Kommuneobligationer, Obligationer udstedt af Hypotekbanken og Kreditforeningsobligationer; endvidere Laan til Stat og Kommune.